

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол від 08 квітня 2024 р. № 4

Голова Приймальної комісії

Зоя ГЕЙХМАН

**ПРОГРАМА
СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

для вступників

Галузь знань	Спеціальність	Освітня програма, предметна спеціальність
01 Освіта	012 Дошкільна освіта	Дошкільна освіта
	013 Початкова освіта	Початкова освіта
06 Журналістика	061 Журналістика	Видавнича справа та редагування
07 Управління та адміністрування	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Фінанси і кредит
	073 Менеджмент	Організація виробництва
23 Соціальна робота	231 Соціальна робота	Соціальна педагогіка

Освітньо-професійного ступеня: фаховий молодший бакалавр

На базі: базової загальної середньої освіти

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні циклової комісії
видавничої справи, культури та
української філології

Протокол від 03 квітня 2024 р. № 6

Голова циклової комісії

Олена ГРУЗДЬОВА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма співбесіди з української мови розроблена з урахуванням чинної Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з української мови (5–9 класи), яка ґрунтується на засадах компетентнісного, особистісно орієнтованого й діяльнісного підходів до навчання, що зумовлює чітке визначення результативного складника засвоєння змісту базової загальної середньої освіти.

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Фонетика, графіка і орфоепія», «Орфографія», «Будова слова, словотвір», «Лексикологія і фразеологія», «Морфологія», «Синтаксис і пунктуація».

Співбесіда з української мови є формою вступного випробування, яка передбачає дистанційне оцінювання підготовленості вступника з української мови. Основна мета співбесіди з української мови — виявити рівень вмінь і навичок вільно, комунікативно виправдано користуватися засобами державної мови: її стилями, типами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ СПІВБЕСІДИ

1. Напередодні співбесіди в Аносах на сайті Коледжу буде розміщено посилання на конференцію **Zoom** для вступників.

2. За 30 хв. до початку співбесіди вступники встановлюють відеозв'язок за допомогою додатку **Zoom**, перевіряють роботу мікрофона та web-камери, забезпечують правильне розміщення гаджета, з якого буде транслюватися його онлайн робота під час співбесіди. Якщо виникли проблеми зі з'єднанням, повідомляють модератора за допомогою листування в чаті зустрічі.

Вимоги до розміщення гаджета для відеотрансляції: під час виконання завдання зображення екрана має охоплювати обличчя, частину корпусу вступника, його робоче місце.

Відеотрансляція має засвідчувати, що вступник працює самотійно!

3. На момент початку співбесіди вступник має бути присутнім онлайн на платформі **Zoom** з увімкненою камерою, яка повністю відображає його обличчя. **Починається відеозапис співбесіди!!!**

4. Під час вступної організаційної частини кожен вступник **ідентифікується** (називає своє прізвище та ім'я, демонструє на камеру свою ID-картку).

5. Після завершення співбесіди предметна екзаменаційна комісія обговорює та виставляє бали за відповідь згідно з критеріями, зазначеними в цій програмі.

6. Результати співбесіди оприлюднюються на сайті Коледжу.

Зверніть увагу!

У процесі організації проведення співбесіди онлайн вступник особисто несе відповідальність:

- за свій академічний зовнішній вигляд;
- за належні умови облаштування робочого місця, з якого буде відбуватися відеотрансляція роботи під час співбесіди;
- за дотримання режиму тиші та невтручання сторонніх осіб.

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Фонетика. Графіка. Орфоепія

Звуки мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі. Подовжені звуки.

Букви й інші графічні засоби. Алфавіт.

Склад. Наголос.

Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі.

Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі.

Найпоширеніші випадки чергування звуків.

Орфографія

Правопис літер, що позначають ненаголошені е,и,о.

Правопис префіксів.

Спрощення в групах приголосних.

Правила вживання апострофа, м'якого знака.

Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків.

Написання слів іншомовного походження.

Велика літера та лапки у власних назвах.

Правопис складних слів.

Правопис не з різними частинами мови. Основні правила переносу слів.

Основні випадки чергування у-в, і-й.

Будова слова, словотвір

Спільнокореневі слова і форми слова.

Основа слова і закінчення змінних слів.

Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.

Змінювання і творення слів.

Основні способи словотворення в українській мові.

Зміни приголосних при творенні слів.

Лексикологія і фразеологія

Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів. Синоніми, антоніми, омоніми.

Загальноновживані слова. Діалектні та професійні слова. Запозичені слова.

Застарілі слова. Неологізми.

Поняття про фразеологізми. Фразеологізми в ролі членів речення.

Морфологія і орфографія

Поняття про самостійні та службові частини мови.

Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменник: назви істот і неістот, загальні і власні назви.

Рід, число, відмінки іменників. Типи відмін іменників. Незмінні іменники. Способи творення іменників.

Правопис відмінкових закінчень іменників.

Правопис найуживаніших суфіксів. Велика буква у власних назвах.

Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Якісні, відносні та присвійні прикметники. Повні і короткі форми прикметників. Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників.

Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.

Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробових та збірних) і порядкові. Числівники прості і складні.

Відмінювання кількісних і порядкових числівників.

Правопис числівників.

Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників. Відмінювання займенників.

Правопис займенників.

Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова. Види дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Часи дієслів. Дієслова I і II дієвідмін. Особа і число (в теперішньому і майбутньому часі). Безособові дієслова. Способи творення дієслів. Правопис дієслів.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот.

Безособові дієслівні форми на -но, -то.

Правопис дієприкметників.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки і синтаксична роль. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Правопис дієприслівників.

Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення.

Правопис прислівників.

Прийменник як службова частина мови. Непохідні і похідні прийменники.

Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс.

Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності.

Правопис сполучників разом і окремо.

Частка як службова частина мови. Формотворчі, заперечні та модальні частки.

Написання часток бо, но, то, от, таки.

Не з різними частинами мови.

Вигук як частина мови.

Правопис вигуків.

Синтаксис і пунктуація

Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного слова.

Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складений; додаток, означення, обставини) і способи їх вираження. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот.

Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком.
Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах.

Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень.
Повні і неповні речення.

Тире в неповних реченнях.

Однорідні члени речення. Узагальнююче слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення.

Розділові знаки при однорідних членах речення.

Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки при них.

Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнюючі).

Розділові знаки при відокремлених членах.

Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення зі сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними.

Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях.

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні.

Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в ньому.

Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог.

Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Вступники, які проходять співбесіду, мають володіти компетентностями:

- розрізняти звуки мови, визначати голосні й приголосні звуки, їх характеристику, ділити слово на склади, розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки

чергування звуків;

- розпізнавати вивчені орфограми і пояснювати їх за допомогою правил; правильно писати слова з вивченими орфограмами;

- відділяти закінчення від основи, добирати спільнокореневі слова, розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, визначати спосіб творення слів;

- пояснювати відомі слова, добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; пояснювати значення фразеологізмів, крилатих висловів;

- розпізнавати частини мови, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль;

- розрізняти словосполучення й речення, визначати типи підрядного зв'язку в словосполученні;

- визначати структуру речення, вид речення, правильно ставити розділові знаки й обґрунтовувати їх постановку;

- визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, замінювати пряму мову непрямою;

- розпізнавати стилі мовлення, визначати особливості кожного з них;

- володітимовними нормами сучасної української літературної мови (орфографічними, орфоепічними, лексичними, граматичними, стилістичними, пунктуаційними);

- володіти мовленнєвими нормами;

- застосовувати теоретичні знання для створення висловлювань у різних стилях і видах мовлення.

ВИМОГИ ДО СПІВБЕСІДИ

Вступникові пропонується чотири запитання, відповідно до основних розділів програми з української мови, на які він має дати відповідь. Відповідь на кожне запитань оцінюється в межах від 1 до 50 балів. Загальна сума балів є оцінкою за усну співбесіду.

Якщо вступник за результатами співбесіди набирає менше 100 балів, оцінка є «незадовільною», що не дозволяє вступнику в подальшому брати участь у конкурсі.

Відповідь на кожне запитання співбесіди оцінюється за визначеними критеріями в межах від 1 до 50 балів. Сума отриманих результатів складає підсумковий бал. Максимальна кількість балів – 200 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали за 200-бальною шкалою	Зміст оцінювання
1-5	Вступник відтворює менш як половину навчального матеріалу; може дати відповідь із кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі положення завдання; не має сформованих практичних умінь та навичок; висловлювання не є завершеним текстом, хвибує на непослідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки; лексика і граматична будова збіднені.
6-10	Вступник має недостатній рівень знань; описує явища, процеси без пояснень причин, слабкоорієнтується в поняттях; знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника, повторити за зразком певну операцію, дію.
11-15	Вступник знає більш як половину навчального матеріалу; розуміє основний навчальний матеріал; здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, відтворити його з помилками та неточностями.
16-20	Відповідь вступника правильна, але недостатньо осмислена; він самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання на практиці, але допускає помилки.
21-25	Вступник самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, але відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий тощо.

26-30	Вступник правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основоположні теорії і факти, установлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок; вдало добирає лексичні засоби але у відповіді є недоліки, наприклад: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; основна думка не аргументується, правила не завжди підтверджуються прикладами тощо.
31-35	Знання вступника є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вдало добирає лексичні засоби; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями, позбавлена власних суджень.
36-40	Вступник вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій. Відповідь повна, але допускаються незначні неточності.
41-45	Вступник володіє глибокими й міцними знаннями, робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові мовні факти, явища, ідеї, наводить доречні приклади. Мова відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності, але допускаються незначні неточності за одним із критеріїв.
46-50	Вступник має системні, дієві знання, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу явищ; відповідь повна, глибока, аргументована, вступник уміє застосовувати знання творчо. Відповідь відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О., Бориюк Т., Почтаренко О. Українська мова: підруч. для 8 кл. закл. загальн. середн. освіти. 2-е вид., перероблене. Київ: Грамота, 2021. 192 с.
2. Авраменко О. Українська мова: підруч. для 9 кл. закл. загальн. середн.

освіти. Київ: Грамота, 2022. 159 с.

3. Глазова О. П. Українська мова: підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти. 2-е вид., перероблене. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 256 с.

4. Глазова О. П. Українська мова: підруч. для 8 кл. закл. загальн. середн. освіти. 2-е вид., перероблене. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2021. 255 с.

5. Глазова О. П. Українська мова: підруч. для 9 кл. закл. загальн. середн. освіти. 2-е вид., перероблене. Харків: Ранок, 2022. 241 с.

6. Заболотний О. В. Українська мова підруч. для 8 кл. закл. загальн. середн. освіти. 2-е вид., перероблене. Київ: Генеза, 2021. 224 с.

7. Заболотний О. В. Українська мова підруч. для 9 кл. закл. загальн. середн. освіти. 2-е вид., перероблене. Київ: Генеза, 2021. 274 с.

8. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2019. 288 с.